

Stora regionala skillnader i väntetid för strokevård

Över 40 minuter skiljer sig väntetiderna för att få strokebehandling mellan det bästa och sämsta länet i Sverige, det visar en genomlysning som Hjärnfonden har gjort av statistik från Riks-stroke, inför nationella strokedagen den 8 maj. Och över en fjärdedel av svenskarna uppger att man är orolig eller mycket orolig över att drabbas, visar färska siffror.

En av de viktigaste faktorerna för strokepatienter är tid – för varje minut utan behandling dör två miljoner nervceller och ju längre tid behandling dröjer desto större är risken för bestående skador på hjärnan. Trots detta visar Hjärnfondens genomgång av statistik från Socialstyrelsen och Riks-stroke inför Nationella strokedagen 8 maj att patienter i Sverige i snitt får vänta 74 minuter innan trombolysbehandling, den vanligaste och mest effektiva åtgärden, sätts in. I Gävleborgs län, som har den högsta siffran är väntetiden hela 96 minuter och därmed 22 minuter över rikssnittet. En patient i Västerbotten, det län som har den kortaste väntetiden, behöver bara vänta 47 minuter efter ankomst till sjukhuset innan trombolysbehandling sätts in.

– Svenskar har lärt sig känna igen tecknen på stroke och vet om hur viktigt det är att snabbt ta sig till sjukhus. Vad vi dock kan se i statistikgenomgången är att det fortfarande tar alldeles för lång tid att få behandling när man väl kommer till sjukhus. Det här är ett problem för de drabbade, såväl som för vården och politiker. För att öka möjligheterna att ge fler strokedrabbade behandling, till exempel genom att förlänga behandlingsfönstret, är det viktigt att vi satsar mer på strokeforskning för att hitta nya och effektivare behandlingsmetoder, säger Gunilla Steinwall, generalsekreterare Hjärnfonden.

På uppdrag av Hjärnfonden har Ipsos i en rikstäckande undersökning även mätt attityder och kunskap om stroke hos svenskarna. Resultatet visar att många vet att det är bråttom att komma in till sjukhus efter en stroke, men hela 20 % av svenskarna tror att man kan vänta längre än 4,5 timme, vilket är tidsgränsen efter vilken förutsättningarna för behandling dramatiskt försämras.

Stroke drabbar varje år cirka 30 000 och över en fjärdedel av svenskarna uppger att man är orolig eller mycket orolig över att drabbas. Risken att drabbas av stroke är nästan lika stor för kvinnor och män, men det finns det en föreställning om att män löper större risk än kvinnor - en tredjedel av svenskarna tror att det förhåller sig så, visar Hjärnfonden och Ipsos undersökning.

Fakta om stroke: (Källa Hjärnfonden)

Stroke är en hjärnsjukdom i form av en blödning eller propp som gör att hjärnan inte får tillräckligt med syre. 30 000 svenskar drabbas varje år. Stroke är den vanligaste orsaken till handikapp i vuxen ålder och den tredje anligaste dödsorsaken. 25 % av dem som drabbas är under 65 år.

Mer fakta finns att hämta i bifogad grafik. Se längst ned i detta mail i bifogad pdf.

Antal minuter från ankomst till sjukhus till påbörjad trombolysbehandling, uppdelat på län

96	Gävleborg
94	Uppsala
93	Södermanland
88	Östergötland
83	Kronoberg
82	Värmland
82	Halland
78	Västmanland
78	Blekinge
74	Riket
71	Skåne
70	Norrbottn
70	Stockholm
69	Västra Götaland
69	Jönköping
68	Kalmar
66	Jämtland
64	Västernorrland
62	Dalarna
55	Örebro
54	Gotland
47	Västerbotten

Om Hjärnfonden

Hjärnfonden arbetar för att finansiera livsviktig hjärnforskning om hjärnan och alla de sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar

som orsakar stort lidande hos drabbade och deras familjer. Målet är att hitta nya behandlingar och botemedel. Hjärnfonden arbetar också för att öka kunskapen om hjärnan och dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar hos allmänheten, synliggöra den viktiga hjärnforskningen samt minska skamkänslor kring hjärnans sjukdomar. Under maj arbetar Hjärnfonden med anledning av nationella stokedagen den 8 maj med att sätta fokus på stroke och vikten av strokeforskning.

Om undersökningen

Hjärnfonden har gått igenom den senaste regionala statistiken från Riks-stroke (2010) för att skapa en sammantagen bild av strokeläget i Sveriges län.

Ipsos har också genomfört en kvantitativ mätning bland svensk allmänhet i vuxen ålder. Totalt genomfördes 1021 intervjuer under perioden 16 april till 19 april 2012. Datainsamlingen genomfördes via telefon. Svaren har insamlats i riksrepresentativa kvoter med avseende på kön, ålder och regional spridning.

Frågorna som ligger till grund för resultaten i detta material var "Är du själv orolig för att någon gång drabbas av stroke?" (max ett svarsalternativ valbart), "Det finns idag en medicinsk tidsgräns för inom vilken en stokedrabbad måste få behandling innan förutsättningarna för behandling dramatiskt försämras. Vilken tror du att tidsgränsen är?" (max ett svarsalternativ valbart), "Vem tror du löper störst risk att drabbas av en stroke?" (max ett svarsalternativ valbart).

Gunilla Steinwall (070-833 44 71), generalsekreterare Hjärnfonden kan berätta mer om Hjärnfonden och dess arbete och kommentera undersökningen.

Mats Persson, pressansvarig, Hjärnfonden, 0730-517 553, mats.persson@hjarmfonden.se